

FOKUS

SPRÅKLYDSANGER MED OPPGAVER

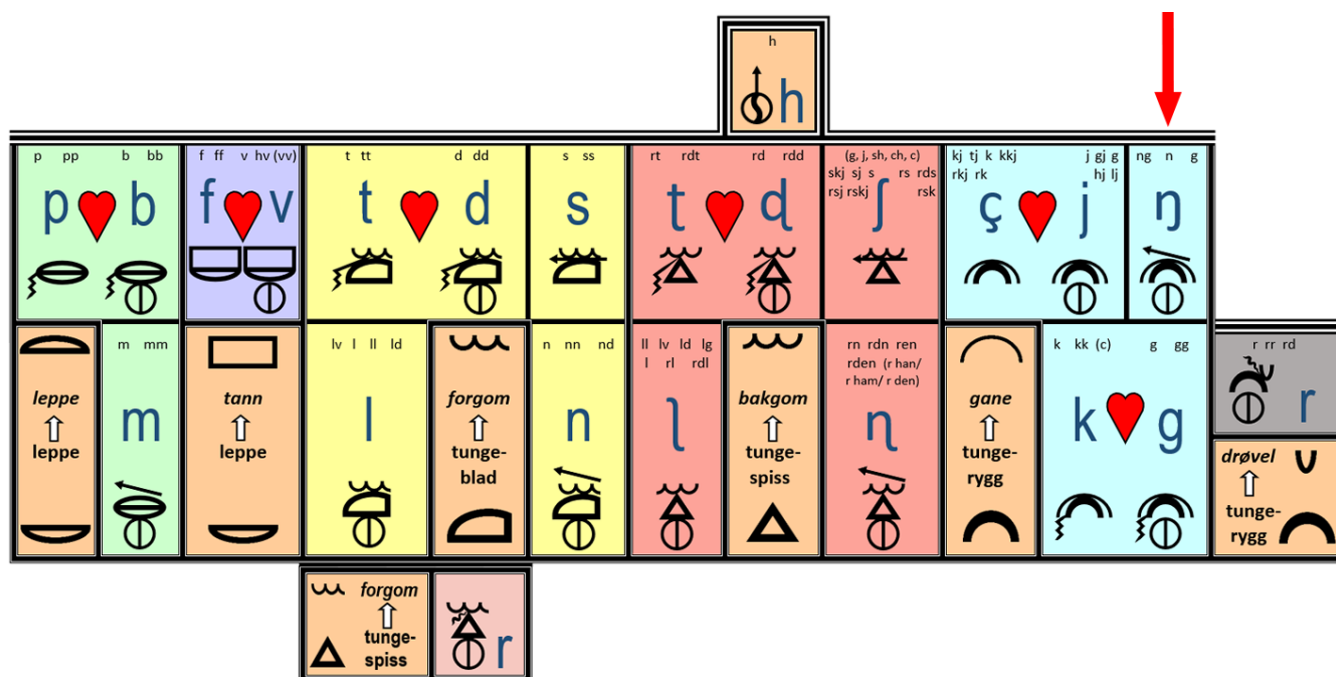
FOKUS B BOKSTAVLØSE LYDER

LESEKURS B STAVSKRIFT

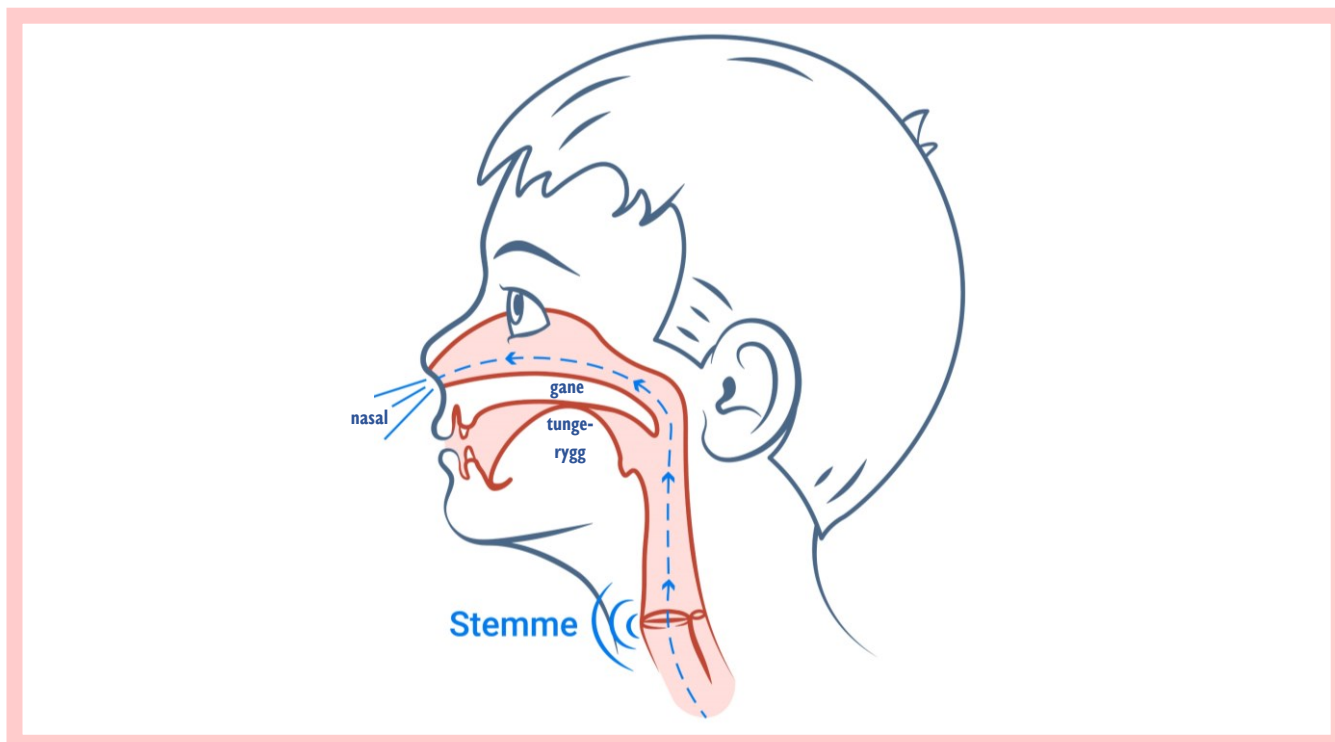
ŋ-lyd med NG

Toril Karstad

Sjøgrønn leilighet: Ganelyder, η med NG

Lyden /ŋ/ er en språklyd vi har i alle dialektene våre. Artikulasjonen varierer noe etter hvilke språklyder som forekommer i sammenheng med lyden. Etter lyse/fremre vokaler plasseres ŋ lenger fram enn etter bakre vokaler. Lyden produseres ved at en presser tungeryggen mot ganen. Da blir det et fullstendig lukke inn til munnen, slik at lufta kommer ut gjennom nesa. Vi bruker stemmen.

Strek under stum bokstav = minus lyd

Forsidebildet er tegnet av Melissa Adéle Popkema.

Fokus er delvis utviklet ved hjelp av Extra-midler. Digitalisering av Fokus talesymbolfont og bilder av artikulasjon er lagd for TKKL av Øyvind Martinsen med midler fra stiftelsen Dam.

Fokus digital læringsressurs (fokus.no) har flere hefter og digitale oppgaver.

η med NG

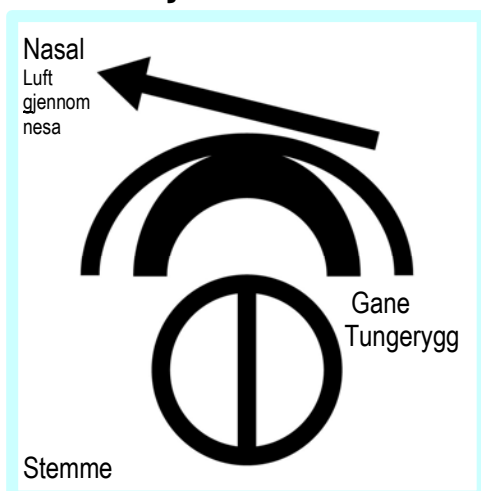
η-lyd med NG-vers: sang nr. 42

Tekst og melodi: Toril Karstad, komp og opptak: Øyvind Åge Berg,
vokal: Josefine Kolberg 6. kl., illustrasjoner: Lydia Madeleine Popkema 7. og 9. kl.

Det er sang og klang når fotgjengerne går.
Ingen henger rundt og slenger. Det er vår.
Ingen krangler. Alle rangler. Ingen trenger noen seng.
Mange gjenger springer ute. Alle unger drar i fleng
til de lange, trange svingene i by'n.
Ingen kiosker trenger stenge. For et syn!
Og pling og plang og ding og dang,
og med et sprang er ting i gang.
Og pengene forsvinner som et lyn.

Talesymbol:

Oppgave 1: Lytt til opptaket, og prøv å lære sangen.

Oppgave 2: Se på språklydhuset og finn η. Si η og kjenn etter uttalen. Forklar for noen hvordan du lager lyden med taleorganene.

Oppgave 3: Sett ring rundt alle ng i sangen, og si η.

Oppgave 4: Les hele verset.

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 5: Finn lyden η skrevet med symbolet ng.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (bokstavgruppa).
Tell opp til slutt hvis du har lyst.

bgreifædngauvmngtupaipæiøubystpaimngeivdejæjf
vhngspggaudgævmngngtupaifei yngstpaiejfvhngspg
audgtngkvdauvngkøfeioubngvdejæjfvhngspggaudgp
ynvkngtupaipnglkøubystpdngspgyaingbgråkvyeingt
upiøngubysngaiængågmengivdejfvhngspggaudtyaib
gråkvngtupaipkøfeingbygmejnghaibgråkdaungvmø
ngtupaistpæfvhngspgaungyøeifædkauvmngtupaiei
øubyingstpaieivngdejæjfvhngaibgrångkvyeifædnngm
ngtupaipkngæiøubystpaingæångngivdejpaibngngwzx

Jeg fant _____ stykker.

LAMMING

Nicholas, Josefine, Maia, David, Celine, Ragnhild, Annie, Christoffer 4.kl., farge: Victoria & Katja Auestad.

Oppgave 6a: Skriv η-ord med ng symbolet ng.

sang

klang

henge

slenge

krangle

rangle

Oppgave 6b: Skriv η-ord med ng symbolet ng.

treng

seng

springe

sprang

lang

trang

Oppgave 6c: Skriv η-ord med ng symbolet ng.

sving

stenge

finger

gang

penge

pang

Oppgave 6d: Skriv η-ord med ng symbolet ng.

ting

ingen

eng

syng

lenge

fange

Oppgave 7a: Skriv η-ord med ng i stavskrift.

sang

klang

henge

stenge

krangle

rangle

Oppgave 7b: Skriv η-ord med ng i stavskrift.

treng

seng

springe

sprang

lang

trang

Oppgave 7c: Skriv η-ord med ng i stavskrift.

swing

stenge

finger

gang

penge

pang

Oppgave 7d: Skriv η-ord med ng i stavskrift.

ting

ingen

eng

syng

lenge

fange

Oppgave 8: Del opp i stavelser og tell språklyder i lj med NG-vers.

- Sett prikk under alle vokaler. Hver prikk eller strek markerer en stavelse.
- Tegn stavelersbuer under hvert ord.
- Skriv antall **språklyder**, rett over hvert ord. Eksempler: Ordet det har 3 bokstaver, men bare to språklyder, for t-en er stum og har ingen lyd. Ordet sang har 4 bokstaver, men bare 3 språklyder, for n+g er én lyd.

Det er sang og klang når

fotgjengerne går. Ingen henger
rundt og slenger. Det er vår.
Ingen kranbler. Alle rangler.
Ingen trenger noen seng.
Mange gjenger springer ute.
Alle unger drar i fleng til de
lange, trange svingene i by'n.
Ingen kiosker trenger stenge.
For et syn! Og pling og plang
og ding og dang,
og med et sprang er ting i
gang. Og pengene forsvinner
som et lyn.

Til pedagogen: Vi deler ikke stavelser opp etter vanlige delingsregler, men sørger for at bokstaver som representerer én språklyd, havner i samme gruppe. Siden lærer vi elevene vanlige delingsregler ved bindestrek.

Oppgave 9a: Les ord med ng, og legg bokstavkort.

1

mange
gang
ganger
lenge
langt
lang

2

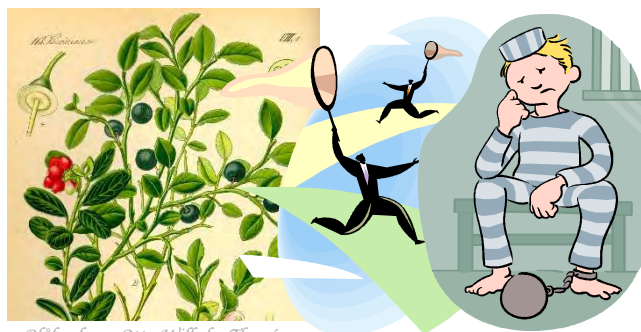
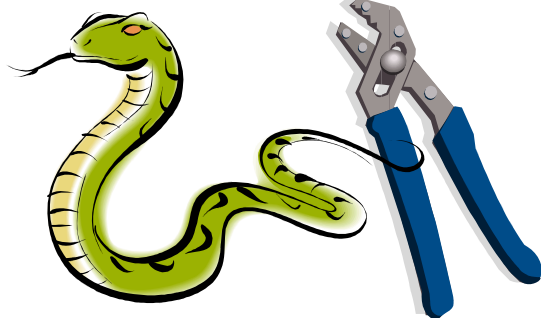
ting
ingen
mening
ring
eng
tang

3

syng
pang
seng
hang
fang
lyng

4

syng
henge
trang
penge
lenger
fange

Blåbærlyng: Otto Wilhelm Thomé,
Wikimedia Commons

Oppgave 9b: Les ord med ng, og legg bokstavkort.

1

stang
finger
vinge
sving
sting
binge

2

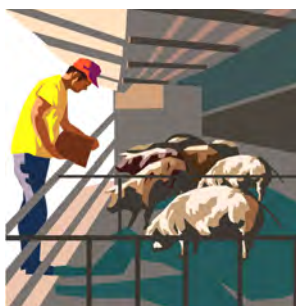
streng
trenge
stenge
bringe
klenge
pingviner

3

svinge
angre
yngre
tyngre
sprang
mengde

4

rangle
krangle
klang
klinge
lengte
fengsel

Gabriele Frøen

Toril Karstad og barn

Oppgave 10: Fullfør fortellingen.

Ta en titt på bilde 1 på side 2. Les innledningen på historien, og fullfør fortellingen. Velg ut minst fire ord fra oppgave 9, og flett dem inn i historien. Lag overskrift.

Siv, Inger, Tor og Yngvar er på tur igjen. Denne gangen har ingen i gjengen lyst til å dra til byen. Det er slutt på markedsdagene. Butikkene er nok stengt, og dessuten er pengene oppbrukte. «Kom!» sier Yngvar. «La oss gå til Yngledammen! Nå er det sikkert salamandere og rumpetroll der!»

Lysegrå ord er veldig vanlige. Mørkegrå ord er vanlige.

Oppgave 11: Klipp ut en setning, del opp i ord og pusle. Klipp i bokstaver og pusle sammen. Skriv teksten på konvolutt, og putt brikkene i konvolutten.

Det er sang
og klang når
fotgjengerne går.

Ingen henger
rundt og slenger.

Det er vår.

Ingen krangler.

Alle rangler.

Ingen trenger
noen seng

Mange gjenger
springer ute.

Alle unger
drar i fleng
til de lange,

trange svingene
i by'n.

*Art Anderson, CC BY-SA 3.0 **

RaspberryLime, Morguefile

Ingen kiosker
trenger stenge.
For et syn!

Lydia Madeleine Popkema

** <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=54355892>*

Og pling
og plang
og ding og dang,
og med et sprang
er ting i gang.
Og pengene
forsvinner
som et lyn.

Lydia Madeleine Popkema

Oppgave 12: Skriv n med NG-verset med stavskrift. Se etter forskriften.

Det er sang og klang når fotgjengerne går.

Ingen henger rundt og slenger. Det er vår.

Ingen krangler. Alle rangler. Ingen trenger noen seng.

Mange gjenger springer ute. Alle unger drar i fleng

til de lange, trange swingene i by'n.

Ingen kiosker trenger stenge. For et syn!

Og pling og plang og ding og dang,

og med et sprang er ting i gang.

Og pengene forsvinner som et lyn.

Melissa Adèle Popkema

Oppgave 13: Løs rebusen. Bytt ut talesymboler og store bokstaver med små bokstaver. Les setningen.

NB: To ruter under talesymbolet betyr dobbel konsonant. Dobbel rute betyr bokstavsgruppe.
Alle setninger og navn skal starte med stor bokstav. Sett riktig tegn til slutt.

1

☐		☐	A	☐			☐	E	☐	☐	A	☐	E	☐	.

2

☐	A	☐	☐	A	☐	E	S	☐	A	☐	E	☐	!
							s						

3

☐	A	☐	E	☐	☐	E	☐	E	☐	☐	E	☐	E	☐	.

4

☐	A	☐	E	☐	E	☐	E	☐	☐	E	☐	U	☐	.

5

☐	E	☐	A	E	☐	☐	A	☐	OG	☐	☐	A	☐	.
				e					o	g				

6

☐		☐	☐		☐	☐		☐	E	☐	E	☐	☐	☐	Å	.

Strek under stum bokstav = minus lyd, feit S har f-lyd, feit O har å-lyd, feit E har æ-lyd.

Oppgave 14: Fyll inn det som mangler i verset, uten å se etter teksten.

Det er s_____ og kl_____
når fotgj_____ går.

I_____ henger rundt og
sl_____. Det er vår.

I_____ kra_____.

Alle r_____. Ingen

t_____ noen

s_____. M_____

gj_____ sp_____

ute. Alle u_____ drar i

f_____ til de l_____,

t_____ s_____ i

by'n. Ingen kiosker trenger

s_____. For et syn! Og

p_____ og p_____ og

d_____ og d_____,

og med et s_____ er

t_____ i g_____,

og p_____

forsvinner som et lyn.

Oppgave 15: Del sangteksten i ord med loddrette linjer.

Det er sang og klang når
fotgjengerne går.
Ingen hengerrundtogs
slenger.
Det er vår. Ingen krangler.
Allerangler.
Ingen trengernoenseng.
Mange gjengerspringerute.
Alleungerdrarifleng
tildelangengetrangesvingene
iby'n.
Ingen kiosker trenger
stenge!
Foret syn!
Og pling og plang og ding og dang
og medetsprangertingigang.
Og pengene forsvinner som et lyn!

Oppgave 16a: Les rim med η-lyd med symbolet NG.

Ingvald rimer: mange – lange – fange – trange – stange – gange

Yngve rimer: senger – penger – stenger – gjenger – enger – henger – trenger

Bengt rimer: lang – sang – fang – gang – tang – pang – klang – trang – stang

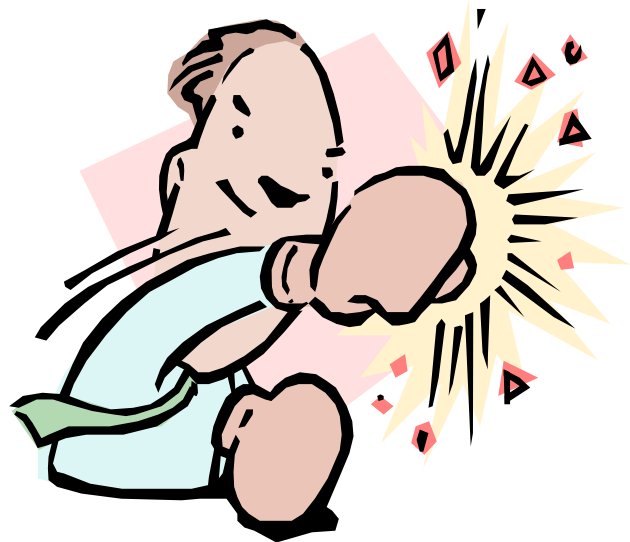
Ingvild rimer: binger – ringer – vinger – bringer – finger – klinger – springer

Ingelin rimer: vinge – binge – klinge – bringe – springe – plinge – svinge

Henning rimer: krangle – mangle – angle – rangle – hangle – skrangle

Inger rimer: ting – ring – sting – sving – pling – ding – kling – spring – omkring

Ingebjørg rimer: henge – lenge – stenge – trenge – penge – denge – klenge

Oppgave 16b: Les rim med η-lyd med symbolet NG.

Ingunn rimer: synge – tyngde – dyngde – klynge

Sveinung rimer: unger – tunger – punger – runger – dunger

Elling rimer: falling – kalling – halling – tralling – skalling

Yngvild rimer: graving – staving – traving – kaving – skaving

Yngvar rimer: leking – peking – steking – preking – bleking – kreking

Henning rimer: spenning – renning – tenning – vending – sending – blending

Ingveig rimer: ledning – hedning – fredning – spredning – utredning

Ingrid rimer: retning – setning – beretning – tetning – avsetning – forretning

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd.

Oppgave 17: Les enkle ord med ng og ord fra andre fokus.

1

sang
verdi
farlig
mors
korn
øy
fei
bort
klang
ferdig
bøy
særlig
horn
fars
hei
pai
fordi
barn
nei
henge
praie
ærlig
norsk
svart
gardin
surne
styrte
tau
flau
løy

2

syrne
årlig
slenge
bardun
torsk
røy
bein
feil
rørt
krangle
vårt
forstå
sørlig
kaie
torn
skai
sardin
daud
rangle
dårlig
taus
tøy
kart
irsk
bjørn
feire
trenger
burde
mai
fordele

3

sørlig
lært
sort
forslår
mjau
tørne
seng
fordele
kai
støy
rart
syrlig
bøye
størst
sau
springe
turne
køye
fordelt
tøye
peis
meis
ustyrlig
surt
lang
først
turning
ført
ei teine
fordra

4

vaie
hørt
snarlig
trang
øye
vei
marsvin
smurning
haug
lei
veie
lurt
stenge
urørlig
fordøye
høy
klærne
forstyrre
lort
hai
skau
gøy
sei
sprang
moderne
fordufte
erle
forspise
fort
pauke

Til pedagogen: Ramsene kan leses på skolen eller hjemme, som repetert lesing. Man kan ha ei ramse per dag. De kan også benyttes sammen med bokstav-/bokstavgruppekort. Ved undervisning individuelt og i grupper kan lærer diktere fra ramsene, og elevene skriver ordene med bokstavkort. Ved få elever kan man gi barna ulike ord i eget tempo, noe som hindrer sammenligning og øker effektiviteten. I hel klasse med stasjonsundervisning kan barna på bokstaveskestasjonen diktere hverandre ord to og to eller tre og tre. Etter for eksempel fem ord bytter man rolle, så alle får skrevet. Eleven som dikterer, farger ordet han har diktert, med lys farge eller krysser av. Slik vet gruppa hvor langt de er kommet til neste økt. Ved stum bokstav sier den som dikterer, fra på forhånd.

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd, feit s har f-lyd.

Oppgave 18a: Del rimramsene i ord med loddrette linjer.

ting|ring|stingsvingplingklingspringomkringc|amping

hengelengestenetrengepengedengeklenge

mangelangefangetrangestangege

bingerringervingervingerbringerfingerklingerspringer

vingebingeklingebringesppringeplingsvinge

kranglemangleangleranglehangleskrangle

sengerpengerstenger|gjengerengerhengertrenger

langsangfanggangtangpangklangtrangstang

Feit o har å-lyd, feit a har æ-lyd, og c feit har k-lyd.

Oppgave 18b: Del rimramsene i ord med loddrette linjer.

synge|tynge|dyng|eklynge

ungertungerpungerrungerdunger

fallingkallinghallingtrallingskalling

gravingstavingtravingkavingskaving

lekingpekingstekingprekingblekingkreking

spenningrenningtenningvendingsendingblending

ledninghedningfredningspredningutredning

retningsetningberetningtetningavsetningforretning

Feit u har o-lyd, feit o har å-lyd.

Ekstraoppgave 1a: Les ord med ng. Noen o-er har å-lyd.

1

dyng
slang
slenge
lengsel
fanger
trengsel

Nguyen Thai, Dreamstime.com

2

denge
tenger
bringe
skrangle
bringe**bær**
gjeng

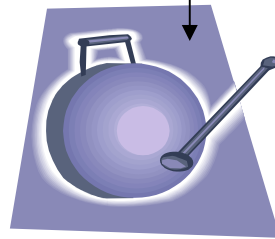

Villbringe**bær**

v: U.S. Department of Agriculture; fi: Frank Muller, Wikimedia Commons

3 Å med O

kongle
kong**e**
ballong
kupong
balkong
gongong

4 Å med O

omgang
omkring
forandring
forklaring
forening
pingpong

Ekstraoppgave 1b: Les ord med ng! Noen u-er har o-lyd.

1 -ing

sykling
leking
bading
lesing
læring
spising
camping

Dreamstime.com Creativecommons

2 -ing

roping
betaling
stilling
springing
tramping
spenning
graving

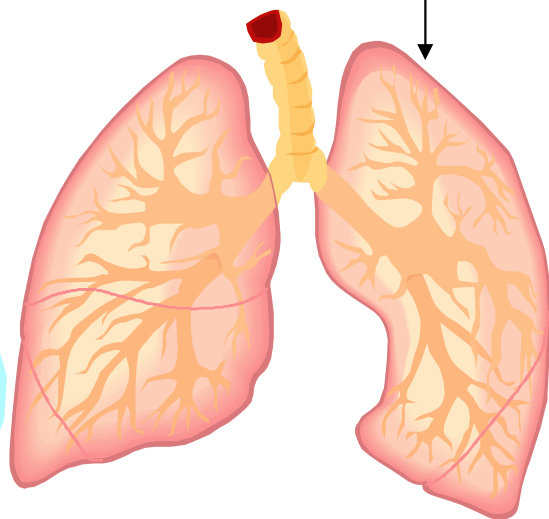

3 -ning

retning
setning
skapning
redning
ridning
innledning
avslutning

4 O-lyd med U

unge
runge
sunget
tunga
pung
tung
lunger

Mørkegrå ord er vanlige. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd. Feit c har k-lyd, og feit a har æ-lyd.

Ekstraoppgave 1c: Les flere ord med endelsen –ing.

1

raping
begeistring
kasting
gauling
rauting
vrinsking
fisking
galing
piping
mekring
mjauing
brøling
erting
breking
hvesing

2

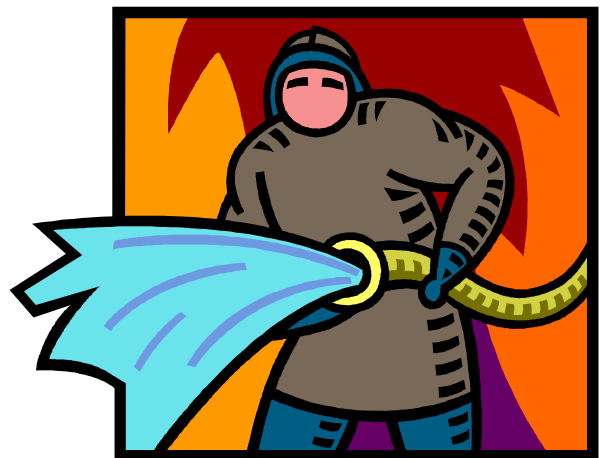
hosting
leting
gåing
hopping
pussing
sitting
ståing
prating
tråkking
vasking
husking
feing
stuping
pludring
fresing

3

plystring
nysing
vandring
utstilling
skrivning
leking
utdeling
svetting
hiving
suging
fusking
luring
heising
rydding
plasking

4

campingplass
skravling
forsoning
forandring
forsamling
vending
helomvending
klukking
brumming
bråking
spilling
støvsuging
anbefaling
spruting
spyling

Luis Miguel Bugallo Sánchez (Lmbuga Commons)(Lmbuga Galipedia) –
File: Gato_Barraña_Galicia_2.jpg. user:lmbuga, CC BY-SA 3.0,
<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=784843>

Ekstraoppgave 1d: Les flere ord med endelsen –ning.

1

stigning
fatning
innpakning
kledning
bekledning
slektning

2

avstemning
ledning
metning
omsetning
pakning
rydning

3

dreining
fredning
strekning
beretning
fatning
etterforskning

4

erstatning
forråtning
forretning
forløsning
oppfatning
opprydning

Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd, feit e har æ-lyd. Feit c har k-lyd, og feit a har æ-lyd.

Ekstraoppgave 2: Bøy substantivene i η med NG-verset.

Ubestemt form entall (en, ei, et)	Bestemt form entall (den, det)	Ubestemt form flertall (flere)	Bestemt form flertall (de)
(en) sang			
(en) klang			
			fotgjengerne
(en) vår			
(en) seng			
		gjenger	
		unger	
			svingene
		kiosker	
et syn		-----	-----
et sprang			
			pengene
et lyn			

Ekstraoppgave 3: Bøy verbene i η med NG-verset.

Å skje <i>Infinitiv</i>	Det skjer nå <i>Presens</i>	Det skjedde <i>Preteritum</i>	Det har skjedd <i>Perfektum</i>	Det hadde skjedd <i>Preteritum perfektum</i>
	er			
	går			
	henger			
	krangler			
	rangler			
	trenger			
	springer			
	drar			
	trenger			
	forsvinner			

Feit e har æ-lyd, feit u har o-lyd.

Ekstraoppgave 4: Les vanskelige ord med ng og ord fra andre fokus.

1	2	3	4
angre	hurtig	forderve	forlystelse
bombardere	seier	fortære	fordømt
annerledes	kaianlegg	uforklarlig	arbeid
tirsdag	sløyfe	pingvin	garnene
barnål	mengde	turnering	bleie
verten	vårnatt	fløyte	slyngel
flenge	gardere seg	laurbær	haug
arbeid	tursekk	peiling	farsdag
fyrstikk	rørlegger	fortelle	haiene
fordrive	seire	støyende	skreiv
forlagt	gøyal	slynge	fartøy
underlegen	yngre	vurdering	særdeleshet
vertshus	pauken	marsvin	sommerleir
stang	svaiheten	maiblomst	sløyd
haug	fortid	forlagt	streng
haiene	tornado	speilegg	haugen
skreiv	fordrevet	lengsel	reinsdyr
sløyd	blåveis	gjerne	ørnereir
barskog	nærsynt	bombardert	fordufte
torner	røyskatt	martyr	skaiveske
klenge	lærling	fengsel	fortvilet
forlenge	tyngre	paiformen	morsdag
haugen	draugen	forsvarlig	hauken
reinsdyr	streike	lærstol	skrangle
skaiveske	fortøye	dreie	sleiv
hauken	turnere	fortau	forlovet
sleiv	brøyte	fordømme	fortid
murstein	vaiende	trenghet	bombarderte
bringe	klynge	hjernen	seier
underleppe	sårsalve	årstall	stjerne
særdeles	meieri	slange	kaianlegg

Til pedagogen: Ramsene kan leses på skolen eller hjemme, som repetert lesing. Man kan ha ei ramse per dag. De kan også benyttes sammen med bokstav-/bokstavgruppekort. Ved undervisning individuelt og i grupper kan lærer diktere fra ramsene, og elevene skriver ordene med bokstavkort. Ved få elever kan man gi barna ulike ord i eget tempo, noe som hindrer sammenligning og øker effektiviteten. I hel klasse med stasjonsundervisning kan barna på bokstaveskestasjonen diktere hverandre ord to og to eller tre og tre. Etter for eksempel fem ord bytter man rolle, så alle får skrevet. Eleven som dikterer, farger ordet han har diktert, med lys farge eller krysser av. Slik vet gruppa hvor langt de er kommet til neste økt. Ved stum bokstav sier den som dikterer, fra på forhånd.

Feit o har å-lyd, feit e har æ-lyd.

Ekstraoppgave 5: Les ord, hvilken lyd, h eller h? Skriv h eller h i hver rute.

1		2		3		4	
sang	h	trærne		springe		lenge	
ring	h	barndom		lanterne		urne	
surne	h	denge		ung		vang	
barn	h	klenge		jern		bjørn	
pang		lenger		pung		klærne	
syrne		vårnatt		fjern		barnål	
turn		jern		sunget		syng	
lang		langt		unge		mange	
hang		ingen		kvern		hårnål	
fang		vern		tung		henge	
garn		angre		fjerne		torner	
seng		trang		autovern		finger	
horn		flenge		terne		turnering	
gang		stang		verne		lengte	
eng		kvern		lengsel		kornote	
korn		fjern		gjern		yngre	
torn		treng		fengsel		tyngre	
tærne		stjerne		spreng		dørnøkkel	
tang		stenge		fornuft		sprang	
tårn		sving		kongle		mørn	
ørn		turnere		fornuftig		hjerne	
fange		tornado		konge		fornøyd	

NOAA, Wikimedia Commons

Strek under h stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd, feit e har æ-lyd.

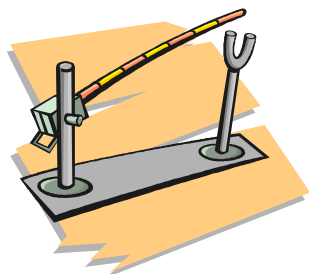
Ekstraoppgave 6: Les ord, hvilke lyder, n+g eller η? Skriv η eller n+g i rutene.

N+G kan være slutten av ett ord og begynnelsen av det neste i sammensatte ord.

Noen ganger er N slutten av en forstavelse, som i -an, -in, -inn og -unn. Men dobbel N er aldri del av η-lyden.

NB: Noen ganger er N+G = η-G. Se fokuset «NG-lyd med N foran G» for eksempler.

1		2		3		4	
slange	η	springe		strengt		pung	
angripe	n+g	svingete		vanngrav		stengler	
brungrå	n+g	vingård		angrep		lingenser	
angre	η	lengsel		lungene		spreng	
lengte		slenge		yngre		lunger	
streng		grønngul		grangulv		pengenser	
trange		pingvin		tung		steingulv	
fingafler		klenge		fengsel		sunget	
krangle		vinglass		gjenglemt		sprunget	
sprang		tyngre		klinge		fingerer	
konge		slynge		finglass		krangel	
unngå		tunge		ungdom		lynglimt	
kongle		streng		fotgjenger		brungul	
vannglass		skrangle		mengde		motgang	
stengsel		avgang		steingal		stengel	

Andreas Karstad, 10 år

Ekstraoppgave 7: Les ord, hvilke lyder, n+g eller η? Skriv η eller n+g i rutene.

Noen ganger står G-en for en J-lyd, enten alene eller sammen med J. Se eksempler på slike ord under.

slyngel	η	lingarn		olivengrein		uunngåelig	
lingenser	n+g	pungrotte		flenge		stengler	
sangnoter	η	lungemos		springende		hunngaupe	
unngått		utgang		ingrediens		steingrunn	
stenge		bringe		budbringer		hanngris	
inngang		anger		hungersnød		gangfelt	
trenghet		angå		trangbodd		slyngplante	

N + j-lyd: angikk, rengjøre, bunngjørme, steingjerde, rengjort, gjengi, unngikk, vingjær, inngjerdet, inngiftet, angi. NB: I fremmedordet *ingeniør* er ng n + j.

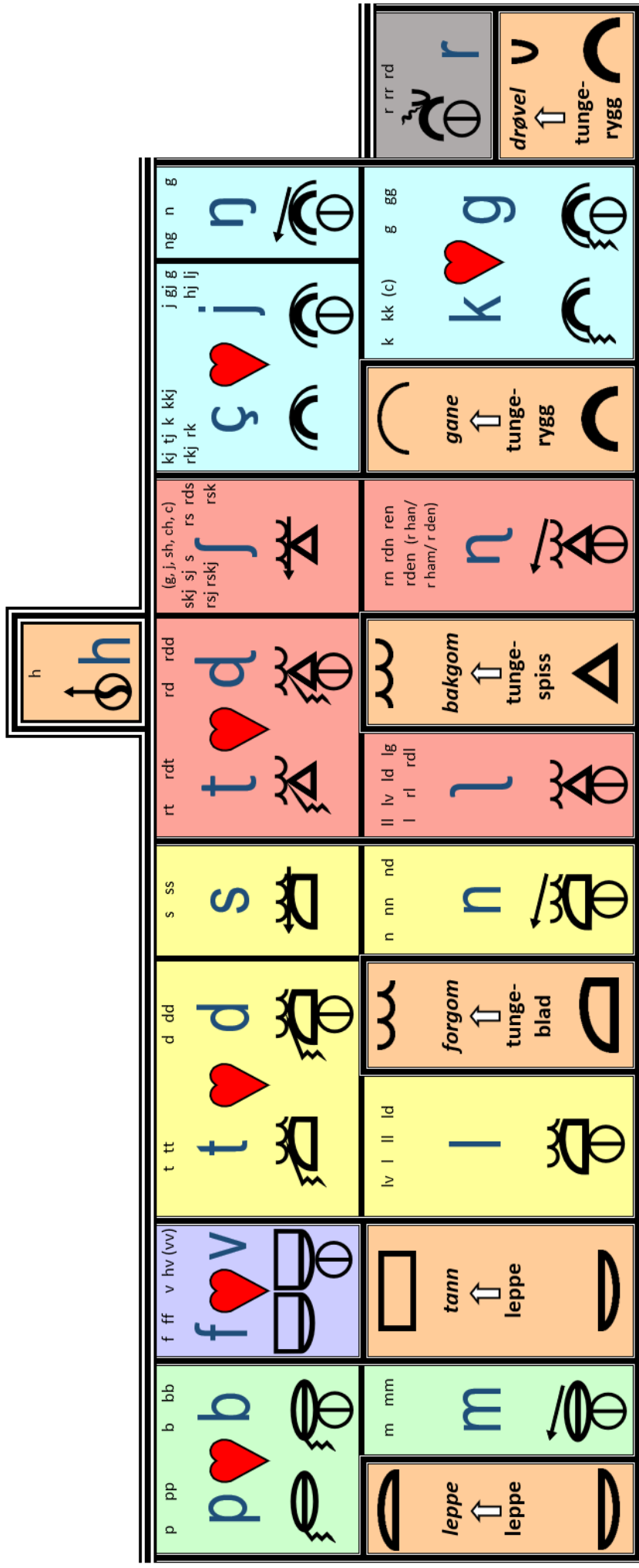
Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd.

Ekstraoppgave 8: Les ord med konsonantforbindelser.

1 - <u>LM</u>	2 - <u>LG</u>		3 - <u>RG</u>		4 - <u>NSK</u>
film	elg		arg		dansk
filmen	elgen		varg		danske
filmer	elger		vargen		svensk
filme	bølge		marg		svenske
alm	bølgen		margen		spansk
almen	bølger		burger		finsk
palme	bølgete		sørge		hanske
palmen	felg		sørger		hansken
palmer	felgen		sørget		hansker
salme	talg	å-lyd	sorg		granske
salmen	talgen	å-lyd	sorgen		gransker
salmer	valg	å-lyd	torg		gransket
kvalme	valget	å-lyd	torget		vanske
kvalm	velge	å-lyd	korg		vansken
kvalmen	velger	å-lyd	korga		vansker
pælme	svelg	å-lyd	borg		vanskelig
pælmer	svelget	å-lyd	borgen		renske
pælmet	svelge	å-lyd	dorg		rensket
svulme	svelger	å-lyd	dorge		rensker
svulmer	alge	æ-lyd	verge		minske
svulmet	alger	æ-lyd	berge		pønske
ulme	galge	æ-lyd	Bergen		ønske
ulmer	galgen	æ-lyd	terge		ønsker
ulmet	galger	æ-lyd	ferge	stum d	det <u>ønsket</u>

Strek under stum bokstav = minus lyd. Feit o har å-lyd, feit u har o-lyd.

Språklydhus på oslomål inkludert skarre-r og bokstavløse lyder

Vokaler: a^{e1} a ad av e^{e2} e ed et i id ig o o u od u y æ æ e ø ø å å o

Diftonger: ei ei eg eig au au aug aud au veu øy øg øi ai ai ay aj åi åi oy oi oi

Fokus © Toril Karstad Kreativ Læring

Hjerte symboliserer stemt/ustemt-par. Døra angir artikulasjonssted, der nedre artikulatur er aktiv og derfor nevnes først (leppe mot tann). Bokstaver og bokstavgrupper i liten skrift forteller om språklydens skrivemåter, der stumme bokstaver regnes som del av grafemet.